

Ýeşuwa kitaby

Giriş

Ýeşuwa kitaby ysraýyllaryň Kengan ýurduny (häzirkî Ysraýyl) eýeleşi barada gürrüň berýär. Hudaý birwagtlar Ybraýyma bu ýurdy onuň nesline mülk edip berjekdigini wada edipdi. Şu wadanyň berjaý bolmaly wagty ýetip gelende, ysraýyllar Müsürden çykyp gaýdýarlar. Emma olar Kengana ýetmezlerinden öň öz boýnuýogynlyklary zerarly 40 ýyllap Arap ýarym adasyndaky çölde sergezdan gezmeli bolýalar. Şol döwürde olara Musa pygamber, soňra bolsa Ýeşuwa pygamber ýolbaşçylyk etdi.

Kengan mes toprakly, giň ýaýlaly, beýik dagly ýurtdy. Ysraýyllar bu ýurda ýetmek üçin, Iordan derýasyndan geçmelidiler. Derýadan geçilmeli wagty onuň suwy joşup, ähli kenarlary bilen dolup-daşýardy. Emma Äht sandygyny göterýän ruhanlyk derýanyň gyrasyna gelip, aýaklaryny suwa degren badyna, derýanyň akymy togtaýar. Şeýdip, tutuş halk derýanyň guran hanasyndan onuň beýleki kenaryna geçýär. Derýanyň joşgunly suwlarynyň togtagy Hudaýyň olar bilendigini subut edýärdi.

Kengan ýurdunda ýaşaýan halklaryň gitdigisaýy artýan günäleri Rebbi gaty gaharlandyryýardy. Şonuň üçin-de, Ol ysraýyllara bu ýurtda ýaşaýan halklary ýok edip, olaryň mal-mülklerini, emläklerini bütinleý weýran etmegi buýurýar. Ysraýyllar Hudaýyň buýruguna tabyn bolup, olja alnan zatlaryň baryny Oňa bagyş edýärlär. Şunlukda, ysraýyllar Hudaýyň kömegi bilen Kengan ýurduny eýeleýärlär.

Ysraýyllar Kengany eýelänlerinden soň, ol ýerde ekin ekip, mal-garalaryny bakyp başlaýarlar. Şol döwürde ysraýyl halkyna Nun ogly Ýeşuwa ýolbaşçylyk edýärdi. Nun ogluna bu ady Musa pygamber dakypdy. Kitap onuň hatyrasyna «Ýeşuwa» diýip atlandyrylýar. Ýeşuwa adynyň manysy «Reb ýeňiş berýär» diýmegi aňladýar.

Mazmuny

Kenganyň basylyp alnyşy 1:1—12:24

Ýer paýlanyşygy 13:1—21:45

a. Iordan derýasynyň gündogaryndaky ýerler 13:1-33

b. Iordan derýasynyň günbataryndaky ýerler 14:1—19:51

ç. Gaçybatalga galalary 20:1-9

d. Lewilere berlen galalar 21:1-45

Gündogar tireleriniň dolanmagy 22:1-34

Ýeşuwanyň hoşlaşyk sözi 23:1-16

Şekemde täzeden äht baglaşylmagy 24:1-33

1-nji bap

Rebbiň Ýeşuwa buýrugy

¹ Reb Özüniň guly Musa ölerden soň, onuň kömekçisi Nun ogly Ýeşuwa şeýle diýdi: ² «Meniň gulum Musa öldi. Indi Meniň ysraýyllara berýän ýerime barmak üçin, seniň özüň hem tutuş halk Iordan derýasyndan geçmäge taýýarlanyň. ³ Edil Musa söz berşim ýaly, her bir aýak basjak ýeriňizi Men size berjekdirin. ⁴ Günortadaky çölden başlap, demirgazykdaky Liwan daglaryna çenli, hetleriň tutuş ülkesi, gündogardaky beýik Ýewfrat derýasyndan günbatardaky Ortaýer deňzine çenli ýerler siziňki bolar. ⁵ Ömrüňiň bütin dowamynda hiç kim seniň garşyňda durup bilmez. Musa bilen bolşum ýaly, Men seniň bilen hem bile bolaryn. Senden hiç wagt bir ädim-de daşlaşmarn, hiç wagt seni ýeke taşlamaryn. ⁶ Dözümlü hem mert bol! Meniň olaryň ata-babalaryna ant içip, söz beren ýerimi eýelemekde sen şu halka ýolbaşçy bolmalysyň. ⁷ Diňe dözümlü hem mert bol! Gulum Musanyň özüňe tabşyran tutuş kanunyň dykgat bilen ýerine ýetir. Nirä gitseň-de üstünlik gazanar ýaly, olardan hiç ýana sowulma. ⁸ Goý, bu Kanun kitaby seniň diliňden düşmesin. Şondaky ýazymlaryň hemmesini dykgat bilen ýerine ýetirer ýaly, ony gije-gündiz aňyňda sakla, şonda seniň ähli işleriňde üstünlik we abadanlyk hemraň bolar. ⁹ Men saňa şeýle buýruk berýändirin: dözümlü hem mert bol! Gorkma we dowla düşme, çünki sen nirä gitseň-de, niredede bolsaň-da, Hudaýyň Reb seniň bilendir!».

Ýeşuwa halka buýruklar berýär

¹⁰ Soňra Ýeşuwa halkyň ýolbaşçylaryna şeýle buýruk berdi: ¹¹ «Düşelgäniň içinden geçiň we ilata: „Ýol üçin azyk harajatyňyzy taýýarlaň, sebäbi siz ýene üç günden Iordan derýasyndan geçip, Hudaýyňyz Rebbiň özüňize berjek ýerini eýelemäge gidersiňiz“ diýip tabşyryk beriň».

¹² Ýeşuwa ruben, gat tirelerine we manaşe ýarym tiresine ýüzlenip şeýle diýdi: ¹³ «Rebbiň guly Musanyň aýdanlaryny ýadyňyza salyň. Ol size: „Hudaýyňyz Reb siziň rahatlygyňyz üçin bu topragy size berýär“ diýipdi. ¹⁴ Siziň aýallaryňyz, çagalaryňyz we mal-garalaryňyz, goý, Iordan derýasynyň gündogar tarapynda — Musanyň size beren ýerinde galsyn. Emma aranyzdaky ähli urşujylar ýaraglanyp, doganlaryňyzyň önünden derýadan geçsinler. ¹⁵ Tä Reb doganlaryňyza-da siziňki ýaly parahatçylyk berýänçä we tä olar hem Hudaýyňyz Rebbiň özlerine berýän ýerini eýeleýänçäler, siz olara kömek ediň. Şondan soň siz Rebbiň guly Musanyň Iordan derýasynyň gündogaryndaky özüňize beren ýerine dolanyp gelip, oňa eýelik edersiňiz».

¹⁶ Olar Ýeşuwa şeýle jogap berdiler: «Bize buýran tabşyryklaryňyň ählisini ýerine ýetireris we nirä iberseň-de gideris. ¹⁷ Biz edil Musa boýun egşimiz ýaly, saňa hem boýun egeris. Ýöne Hudaýyň Reb elmydama Musa bilen bolşy ýaly, seniň bilen hem bile bolsun. ¹⁸ Kimde-kim seniň sözüňe garşy çykyp, seniň tabşyran her bir buýrugyňa boýun bolmasa, onuň jezasy ölümdir. Diňe dözümlü hem mert bol!».